

« zurück blättern vor »

BUTERSZNYT subst. m., ab 1828; auch *butersznit*, *butersznitt*, *putersznit*, *putersznity*; ‘Stück Brot oder Brötchen mit Butter und einer Scheibe Fleisch, Schinken oder (holländischem) Käse, Butterbrot’ – ‘kromka chleba, bułka z masłem i plasterkiem mięsa, szynki lub (holenderskiego) sera, kanapka’: 1828 Wit.Pust. I 144, WIECZ *Czeladź niemiecka, posilając się butersznitem, myślała, żeśmy może młynarze*. ◊ (1844–1845) 1898 Skarb. Pam. 67, DOR *Gospodyni domu opuściła na chwilę salę tańca, aby w kuchni ułożeniu na półmiski butersznitów przewodniczyć*. ◊ 1858 Szkice 147, WIECZ *Uzbrojeni sężnistymi putersznitami (...) spożywali je w ciągłym ruchu*. ◊ 1859 Tyg 18, NOWO *wesel się herbato, butersznity skaczcie do góry. Wasz czas nastaje*. ◊ 1859 Wol.Dom.I 191, DOR *Wypił kieliszek wódki (...) butelkę bawara i połknął znów dwa butersznity*. ◊ 1875 Jor.Przyg. II 17, WIECZ *I spełnili drugi haust z tą samą ostrożnością, przekąsiwszy po kilka malutkich butersznitów*. ◊ [LBel.] (1898) 1948 Żer.Prom. 6, DOR *Wszystko to czynił (...) jak gdyby pragnął nagrodzić towarzysza podróży za przyniesione do wagonu piwo, butersznity, etc.* – SWIL, SW, DOR (przestarz.) sowie SŁOŃSKI (błędnie użyte). ◊ **Var:** *butersznit* subst. m., 1828 Wit.Pust. I,144, WIECZ ◊ [LBel.] (†1902) 1926 Dyg.Na Warsz. 9, WIECZ – nur DOR (przestarz.); *butersznitt* subst. m., [hapax] 1872 Mucha nr 10 s.39, WIECZ – nur SWIL; *butersznit* subst. m., 1859 Tyg 18, NOWO – SW, DOR sowie SŁOŃSKI (błędnie użyte); *putersznit* subst. m., 1858 Szkice 147, WIECZ ◊ [LBel.] 1869 Gaz.Pol. nr 114 s.2, WIECZ; *putersznity* subst. m. – SWIL, SW. ◊ **Etym:** nhd. *Butterschnitte* subst. f., ‘Brot mit Aufstrich’, GRI. ◊ **Konk:** *buterbrod* subst. m., bel. seit 1898, WIECZ, zuerst geb. SW; *kanapka* subst. f., bel. seit 1888–1901, zuerst geb. SW. ◊ **Der:** *butersznitka* subst. f., [hapax] 1848 Dziek.Bogd.II 132, DOR, zuerst geb. SWIL; *butersznycik* subst. m., zuerst geb. SW. ❖ Das Wort gehörte wohl seit der Mitte des 19. Jhs. zum hochsprachlichen Wortschatz (s. Belege), wurde jedoch aus puristischen Gründen bekämpft (es fehlt bei LEHR-SPLAWIŃSKI). Es ist wohl erst nach 1945 ausgestorben (vgl. SŁOŃSKI 1947 oben). Das erfolglose Konkurrenzwort *buterbrod* wurde aus dem Russischen entlehnt.

« zurück blättern vor »